

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

15. An etiam illis qui præ vi morbi in amentiam, phrenesim & furorem acti sunt?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

QVÆSTIO XV.

An etiam illis, qui pre vi morbi in amen-
tiam phrenesim, & furorem
acti sunt.

Quæstionis explicatio.

Poenitentia est voluntaria peccatorum
detestatio: suscepturus ergo hoc sacra-
mentum, præter voluntatem expressam vel
tacitam illud suscipiendi, requirit insuper
peccatorum detestationem: quæ cum non
videatur inesse amētibus, furiosis & huius-
modi, existimare possent aliqui, se idcirco
excusari ab administrando illis hoc sacra-
mento. Idcirco quæritur, an & illis sit hoc
sacramentum ministrandum, an vero pa-
stores ab illius administratione excusen-
tur.

Responsio.

Tenentur ministrare, si, antequam in a-
mentiam, aut furorem inciderent, piam
erga hoc sacramentum voluntatem cum
signis contritionis ostenderit. Hanc asser-
tionem docent Emanuel (a) Za, & (b) Syl-
uester, & probatur auctoritate (c) Concilii
Carthaginensis. Is qui in infirmitate (inquit)
inuitatus venit, oppressus infirmitate obmutuerit,
vel in phrenesim conuersus fuerit, dent testimonium,

a verb. abso-
lutio, n. 11.

b verb. Con-
fessor. 3. n. 16.

c refertur, c. pœnitentiam petit, si casu, dum ad eum sacerdos

Is qui, 26. q. 6

qui eum audierunt & accipiat poenitentiam & si continuo sit moriturus reconcilietur per manus impositionem. Probatum quoque ratione, nam amentes potuerunt peccare mortaliter, & in amentiam incidere tantum attriti, ut primo capite diximus: Quare cum vi sacramenti fieri possit, ut fiant contriti, tenentur pastores illud eis ministrare. Dixi (*si piam erga sacramentum voluntatem cum signis contritionis ostenderint*) quia iura illa requirunt, & postulat ratio: nam in quolibet suscepturo sacramentum requiritur imprimis voluntas recipiendi illud, siue formalis, siue virtualis, siue interpretatiua: Et insuper in hoc sacramento actualis, vel saltē virtualis peccatorum detestatio, ut ante diximus.

Dices: Concilium citatum concedit illis hoc sacramentum, qui paulo antequam inciderent in amentiam, petierūt poenitentiam: Ergo saltem nō tenebitur pastor ministrare illis, qui ante quindecim dies, vel mensem vnum, vel plures in amentiam inciderunt.

R. Negando consequentiam: nam si illa deuotio & poenitentiae petitio, quae paulo antephrenesim habita fuit, manere potuit in phreneticis ad vnum, duos, tres dies, manere quoque poterit ad plures dies, imo vero menses, quia deuotio illa non est in-

Q 4   terrupta

248 DE NECES. ET MOD. MINIST.
terrupta per contrarium actum, imo nec
potuit interrumpi, cum (vt ponimus) con-
tinuo vsu rationis priuati fuerint.

QVÆSTIO XVI.

*An etiam illis, qui scrupulis anguntur, & sapius
confiteri volant?*

Quæstionis explicatio,

PEste grafsâte videre est plerosq; omnes
iusto timidiore, in scrupulos incide-
re, cui morbo prudentes pastores & con-
fessarii frequenti verbi Dei prædicatione
& exhortatione occurrere debebunt, ne
ingruescat, & ægrum in baratrum despera-
tionis adducat. Quæritur idcirco hoc loco,
qualiter se geret pastor si peste infectus
scrupulis agitatus iam semel confessus, ne-
rum & sapius cõfiteri velit, excusabitur,
an vero audire tenebitur?

R: sponso.

Distingendum videtur: vel enim pas-
tor aduertit egrum habere conscien-
tiam scrupulosam, dicto tamen obediẽte,
vel aduertit habere rebellem, hoc est diffi-
culter credentem, & desperationi vicinam.
Si primũ audita prius (vt supponitur) ipsius
confes-